

בעניין שבין

פורום נאמני ארץ ישראל בליכוד
באמצעות עו"ד אביעד ויסולי ת.ז. 53659454
רח' התאנה 5 נשר 3686405
טל': 050-7979174
אימייל: aviad@mateh.org

להלן: "המבקשים"

נ - ג - ד

1. מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה)
רח' מנחם בגין 154 תל אביב 6492107
טל': 073-3924600 דוא"ל: da-tlv-finance@justice.gov.il
להלן: "משיבה 1" או "המדינה"

2. ראש הממשלה בנימין נתניהו

באמצעות ב"כ עו"ד בועז בן צור ושות'
רח' הארבעה 28 תל אביב
טל': 03-7155000 דוא"ל: info@bzlaw.co.il
וכן באמצעות ב"כ עו"ד עמית חדד ושות'
רח' ויצמן 2 תל אביב
טל': 03-51333313 דוא"ל: office@har.law
להלן: "משיב 2"

3. מר שאול אלוביץ'

באמצעות ב"כ עו"ד ז'ק חן ושות'
רח' ויצמן 2 תל אביב
טל': 03-6972077 דוא"ל: office@cylaw.co.il
להלן: "משיב 3"

4. גב' איריס אלוביץ'

באמצעות ב"כ עו"ד מיכל רוזן-עוזר ושות'
רח' ויצמן 2 תל אביב
טל': 03-6972077 דוא"ל: office@cylaw.co.il
להלן: "משיבה 4"

5. מר ארנון מוזס

באמצעות ב"כ עו"ד נויט נגב ושות'
רח' ויצמן 2 תל אביב
טל': 03-6099914 דוא"ל: main@snlawyers.co.il
להלן: "משיב 5"

דרישה לפומביות הדין בתיק זה ובקשת רשות צילום

כללי

בהתאם לסעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה ביהמ"ש הנכבד נדרש לקיים את דיוניו בתיק זה בפומבי באופן שכל אדם הרוצה להיות נוכח בדיוני בית המשפט יוכל לעשות זאת ללא כל הגבלה.

בנוסף, בהתאם לסעיף 70(ב) לחוק בתי המשפט התשמ"ד 1984 (להלן "חוק בתי המשפט"), מתבקשת רשות ביהמ"ש כי הנוכחים בדיוני ההוכחות בתיק זה יוכלו לצלם את דיוני ההוכחות באולם בית המשפט ולפרסם צילומים אלה לציבור.

פומביות הדיון

1. סעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה קובע כדלקמן:

"פומביות הדיון"

3. בית משפט ידון בפומבי, זולת אם נקבע אחרת בחוק או אם בית המשפט

הורה אחרת לפי חוק."

2. ביום 5.4.21 יחלו דיוני ההוכחות בתיק זה.
3. מהחלטת ביהמ"ש בתיק זה מיום 23.3.21 עולה כי בית המשפט מגביל את נוכחות ב"כ הצדדים באולם בית המשפט. בכך ביהמ"ש אוסר למעשה את נוכחות הציבור בדיוני ההוכחות, על אף שהדבר משתמע אך לא נכתב כלל בהחלטה, קל וחומר שלא נומק כדין.
4. מהחלטת כבי נשיא ביהמ"ש מיום 1.4.21 עולה כי בקשה לשידור דיוני בית המשפט באתר הרשות השופטת נדחתה, בהסתמך על החלטות קודמות של המותב בתיק (הדברים יפורטו בהמשך).
5. ביהמ"ש דחה עד היום את כל הבקשות לעיון בתיק בית המשפט שהוגשו על ידי המבקשים ואחרים.
6. נאשם 1 בתיק זה הוא ראש הממשלה הנבחר והמכהן, ח"כ בנימין נתניהו.
7. האישומים העיקריים בתיק נתניהו הם "שוחד תקשורתי" - אישומים חסרי תקדים שאיש לא הואשם בהם קודם לכן במדינת ישראל.
8. משפטנים בכירים ביותר ברחבי העולם סבורים כי האישומים בתיק זה הם מעשה חסר תקדים אף בזירת המשפט העולמית:
"העמדתו לדיון של ראש ממשלת ישראל בנימין נתניהו בתיק 2000 (השיחות עם מו"ל ידיעות אחרונות) ובתיק 4000 (וואלה'בוק), תהיה מעשה חסר תקדים בזירה המשפטית העולמית, שיפר ברגל גסה את המרקם העדין של יחסי עיתונות, ממשל ומשפט. זוהי תמצית טענתם של חמישה משפטנים אמריקנים בכירים – פרופ' אלן דרשוביץ, פרופ' אבי בל, נתן לוין, ג'וזף טיפוגרף וריצ'רד היידמן – במסמך מנומק ומפורט שהגישו לעיונו של היועץ המשפטי לממשלה, במסגרת השימוע שנערך לפרקליטי נתניהו, עורכי הדין עמית חדד ויוסי אשכנזי, בערב יום הכיפורים.¹"
9. למבקשים, ולחלק גדול מאד בציבור, מיליוני אזרחי ישראל (ויתכן אף רוב הציבור), יש יסוד איתן להאמין כי משפט נתניהו מתנהל משיקולים פוליטיים ולמטרת השגת מטרות פוליטיות של הדרת ראש הממשלה הנבחר מתפקידו.
10. המבקשים, כמו רבים נוספים בציבור, סבורים כי משפט נתניהו הוא "משפט דרייפוס" של המאה – ה- 21.

¹ <https://www.makorrishon.co.il/news/yoman/179247> / המסמך שהוגש ליועמ"ש: האם סיקור חיובי הוא "שוחד?"

11. בתנאים הללו, היה ניתן לצפות כי משפט נתניהו יתנהל בשקיפות מלאה, וכי העיקרון הטבוע בחוק יסוד: השפיטה בדבר "פומביות הדיון", יישמר בקפידה ואף יורחב ככל הניתן, על מנת שלא יתעורר חשד כי ניסיון הדחת ראש ממשלה פופולרי מכהן, אשר נבחר לראשות הממשלה בחמש (5) מערכות בחירות רצופות, מתנהל במסתרים.
12. בפועל קורה ההיפך הגמור – עיקרון פומביות הדיון לא נשמר בתיק זה. הציבור אינו נוכח בדיון. המשפט אינו מתועד כראוי. ביהמ"ש דחה את כל בקשות העיון של הציבור בתיק בית המשפט. הדין והדיון בתיק זה מתנהלים במחשכים.
13. המבקשים הם חברי פורום נאמני ארץ ישראל בליכוד, המורכב מאלפי חברי מפלגת הליכוד ומאות חברי מרכז הליכוד. נציג המבקשים הוא יו"ר הפורום.
14. למבקשים קיים עניין אישי מיוחד בתיק זה, מאחר וח"כ בנימין נתניהו, ראש הממשלה (נאשם 1 בתיק זה) הוא יו"ר מפלגת הליכוד, והמבקשים ורוב הציבור בחרו בו לייצגם בראשות ממשלת ישראל.
15. מהלכי הדיון בתיק זה עלולים להשפיע על יכולתו של ראש הממשלה נתניהו לייצג כהלכה את המבקשים, חברי מפלגת הליכוד, שבחרו בו כחוק כנציגם בכנסת ובממשלה.
16. בנוסף, המבקשים מעוניינים לתעד באורח שוטף את המתרחש בתיק זה על מנת לעדכן את חברי הפורום בכל מהלכי הדיון בתיק זה ממקור ראשון ולשמור את התיעוד לצרכיהם.
17. כאמור, עד היום, מנע ביהמ"ש מהמבקשים לתעד את דיוניו, וכן דחה את כל בקשות המבקשים (ואחרים) למתן גישה לתיק בית המשפט.
18. משכך, אין מנוס מלקבוע כי תיק זה מתנהל במסתרים, בסתירה להוראות חוק יסוד השפיטה.
19. יצוין כי המבקשים הגישו בקשה לצילום הדיונים המקדמיים בתיק זה, אשר נדחתה על ידי ביהמ"ש ביום 21.5.20 בנימוק הבא:
- "ככלל, דיוני בית המשפט אינם מצולמים, בפרט כאשר מדובר בהליכים פליליים. מדובר, אמנם, בהליך שיש לגביו עניין ציבורי רב, אך מנגד, עומד האינטרס של הגנה על טוהר ההליך השיפוטי, עניינותו של ההליך, והגנה על זכויות המשתתפים בו (ראו בג"צ 3072/20 אבישי גרינצייג ואח' נ' בית המשפט המחוזי בירושלים ואח' (17.5.2020))."
- ...
- באיזון בין האינטרסים השונים, לא מצאנו כי יש לאפשר צילום הדיונים. אשר על כן, הבקשה נדחתה."
- ערעור שהגישו המבקשים על החלטת ביהמ"ש מיום 21.5.20 (ע"פ 3313/20 בלוך ואח' נ' מדינת ישראל) נדחה על הסף ללא דיון על ידי כב' השופט ע' גרוסקופף, בהסתמך על בג"ץ 3072/20. נציב התלונות על השופטים נזף בכב' השופט גרוסקופף על מתן פסק הדין בערעור ללא דיון, בניגוד להוראות חוק סדר הדין הפלילי התשמ"ב 1982 (להלן "החסד"פ").
20. מובן מאליו כי אין דינם של דיוני ההוכחות בתיק פלילי כדין דיונים מקדמיים. ניהול דיוני הוכחות במחשכים, ללא נוכחות הציבור ושלא בפומבי, חמור שבעתיים מניהול דיונים מקדמיים במסתרים.
21. לחומרה בהפרת עיקרון היסוד של פומביות הדיון, זאת יש להוסיף את דחיית כל הבקשות לעיון בתיק בית המשפט אשר הוגשו על ידי המבקשים ואחרים.

22. ביהמ"ש העליון פסק כי עיקרון פומביות הדיון הוא כלל חוקתי בסיסי ויסודי בשיטת המשפט בישראל, רעפ 2783/19 - ברוך קרא נ' מדינת ישראל, תק-על 12020(1), 168(02/01/2020)

"כלל בסיסי נקוט בשיטתנו, כי "בית משפט ידון בפומבי" (סעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה; סעיף 68(א) לחוק בתי המשפט). עקרון הפומביות יסודי בהגיונות וטעמים שונים, אשר הרלבנטי שבהם לענייננו הוא מימוש זכות הציבור לדעת, לקבל מידע על פעולתן של רשויות ציבוריות, תוך שמירה על חופש הביטוי וחופש העיתונות. כפי שנקבע בפסיקה, להגיון זה שני היבטים: האחד, דרך קבלת מידע על אודות פעילותן של רשויות ציבוריות, ובכלל זה הרשות השופטת, מתאפשרת "ביקורת ציבורית על הרשויות, ביקורת שהיא מאבני היסוד של המשטר הדמוקרטי" (ע"פ 11793/05 חברת החדשות הישראלית בע"מ נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (5.4.2006) (להלן: עניין חברת החדשות)). ההיבט השני, עניינו בתרומה של הפרסום ל"גיבוש סדר היום הציבורי, וסיוע לפרטים בחברה לגבש את השקפותיהם ודעותיהם" (שם).

אם כך קבע ביהמ"ש העליון ביחס לכל האדם, קל וחומר בן בנו של קל וחומר כי עיקרון זה מקבל משנה חשיבות ב"משפט דרייפוס" בתיק זה, שבו ראש הממשלה עומד לדיון ממניעים ברורים ולשם השגת למטרות פוליטיות מובהקות ומוצהרות.

23. בכל הנוגע לפרשות הזכות להד תקשורת רב, כתיק זה, פסק ביהמ"ש העליון ב - בשפ 1039/19 - הוצאת עיתון הארץ בעמ נ' שופטת אלמונית, תק-על 12019(1), 10805(13/03/2019) כדלקמן :

"10. הפרשה שלפנינו זכתה להד תקשורתי נרחב, ולא בכדי. הפרשה יורדת לשתי השיתין של מינוי שופטים בישראל, ובחשד לפגיעה בטוהר המידות בהליך המינוי. החשדות המיוחסים למשיבות הם ייחודיים, וקשה להצביע על תקדים שנסיבותיו דומות.

...

ככל שהזמן חולף ואין סימן להתפוגגות ההיבט הפלילי בפרשה בעלת היבט ציבורי, כך גובר כוח המשיכה של מגנט הפומביות. אחזור ואזכיר כי בין שני הקטבים של פומביות מול איסור פרסום, עוצמתו של הקוטב המגנטי של הפומביות חזקה יותר מלכתחילה, בהיותו הכלל והעיקרון הקבוע בחוק יסוד: השפיטה."

יצוין כי לא נמצא תקדים בו ביהמ"ש העליון אישר את מניעת פומביות הדיון בתיק שאינו מתנהל בדלתיים סגורות, קל וחומר בתיק בעל היבט ציבורי כה רחב כתיק דנא, כאשר לא קיים כלל ה"קוטב" של פגיעה בפרטיות.

24. הנימוק שנתן ביהמ"ש לשלילת פומביות הדיון מהציבור הוא "הוראות מנהל בתי המשפט והנחיות משרד הבריאות". אף שאלה לא פורטו, הרי שאין בהן, על פני הדברים, כדי לענות על הוראות סעיף 3 בחוק יסוד: השפיטה, כי הוראת ביהמ"ש לפגיעה בעיקרון פומביות הדיון

חייבת להיות "לפי חוק". חוק הוא חוק – לא "הוראות מנהל" ולא "הנחיה". ביהמ"ש לא סמך את הוראתו על חוק כלשהו, וכך לא קיים את הוראות בסעיף 3 בחוק יסוד: השפיטה.

25. יתרה מכך – לאור ביטול סגר הקורונה ופתיחת המשק, כולל קיום אירועים המוניים בהשתתפות מאות אנשים, אין כל מניעה לנהל את הדיון בתיק זה באולם המכיל את כל הציבור המבקש להיות נוכח בדיוני ההוכחות בתיק זה. לפיכך, יש לקיים את דיוני ההוכחות של בית המשפט באולם מתאים היכול להכיל את הציבור המבקש להיות נוכח בדיון.

26. עוד יטענו המבקשים כי אם קיימת כל הצדקה בריאותית להגבלת נוכחות הציבור, הרי שניתן לדחות את דיוני ההוכחות בתיק זה עד לביטול ההגבלות. אין כל הוראה בחוק יסוד: השפיטה או בחוק אחר כלשהו, הקובעת כי יש לקיים דיוני הוכחות בתיק בדחיפות כה גדולה המצדיקה את ביטול עיקרון פומביות הדיון.

27. עוד יטען כי אין בצילום הדיון בטלוויזיה במעגל סגור והעברתו לאולם אחר כדי לענות על עיקרון "פומביות הדיון" של הציבור. הציבור זכאי לראות את כל המשתתפים בדיון, את הצדדים, את העדים, את בית המשפט ואת באי-כוח הצדדים בזמן אמת ובמו עיניו ואוזניו. לא ניתן לעשות זאת בכל צילום טלוויזיה במעגל סגור (עוד יוער כי ביהמ"ש קבע בהחלטתו מיום 21.5.20 כי "הדיון" לא יצולם" דבר שטכנית, כך נראה, הינו בלתי אפשרי).

28. מכל מקום, המחוקק לא קבע בכל חוק כי טלוויזיה במעגל סגור, אף אם היתה בנמצא מערכת היכולה לצלם את כל הנוכחים ב – 360 מעלות בזמן אמת (ואין כזו בבתי המשפט) תהווה תחליף קביל לעיקרון פומביות הדיון.

29. לפיכך, ביהמ"ש מתבקש לקיים את הוראות סעיף 3 בחוק יסוד: השפיטה ולהורות על קיום דיוני ההוכחות בתיק זה באופן שכל אדם הרוצה להיות נוכח בדיוני בית המשפט במו עיניו ואוזניו יוכל לממש את זכותו החוקתית לכך.

בקשת רשות צילום

30. סעיף 70(ב) לחוק בתי המשפט קובע:

" (ב) לא יצלם אדם באולם בית משפט ולא יפרסם תצלום כזה אלא ברשות בית המשפט."

31. סעיף 70(ב) לחוק בתי המשפט אינו מתייחס לצילום דיונים על ידי הרשות השופטת אלא על צילום בידי "אדם" – כל אדם.

32. בדו"ח הוועדה לבחינת הפתיחה של בתי המשפט בישראל לתקשורת אלקטרונית משנת 2004, נכתב, בין השאר (עמ' 16):²

"אכן, בתי-המשפט מוסמכים על-פי חוק לאסור או להגביל פרסומים בקשר להליכי-משפט (ראו: העילות המנויות בסעיף 70 לחוק בתי-המשפט; כן ראו הוראות חוק מיוחדות הקובעות סייגים לפרסומים על הליכים משפטיים, כדוגמת סעיף 21 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965). **עם זאת, מדובר במקרים חריגים שבתו-המשפט נוהגים לפרשם בצמצום על-מנת להפחית את הפגיעה בפומביות הדיון, בחופש הביטוי, בסיקור העיתונאי ובזכותו של הציבור לקבל מידע על הליכי-המשפט. אשר על כן, הכלל הרחב הוא כי כלי התקשורת חופשיים לדווח לציבור**

² דו"ח הוועדה זמין באינטרנט באתר <https://www.gov.il> בחיפוש עפ"י כותרתו

על הדיונים המתנהלים בבתי-המשפט בישראל באופן המאפשר לקיים שיח וביקורת ציבוריים בנוגע למלאכתה של הרשות השופטת.

11. אין חולק כי בעידן התקשורת בו אנו חיים, משמשים כלי התקשורת כזרועו הארוכה של הציבור, לצורך איסוף מידע על הליכי-משפט ופרסומו ברבים. זאת בהתחשב בכך שמרבית הציבור אינו מגיע לאולמות בתי-המשפט כדי לצפות בדיונים המתנהלים בהם. אין ספק, אפוא, כי לכלי התקשורת תפקיד מרכזי בהגשמתו הלכה למעשה של עקרון פומביות הדיון. זאת ועוד; לאמצעי התקשורת תרומה חיונית להגשמתה של זכות הציבור לדעת אודות פעולתה של הרשות השופטת כרשות ציבורית.

הוועדה המליצה על "המודל הרביעי":

"בהתחשב בכל אלה, סבורה הוועדה כי המודל הרביעי הוא המודל הקרוב ביותר למודל הראוי. לפי מודל זה יש לאמץ מדיניות עקרונית המאפשרת סיקור אלקטרוני של הליכי-משפט באופן מוגבל ומצומצם בלבד ובכפוף לסייגים שתכליתם להגן מפני החששות והסיכונים הכרוכים בכך. ואמנם, מרבית המדינות שהכירו באפשרות להתיר צילומים מבית-המשפט בחרו לפעול על-פי המודל האמור, ואימצו הסדרים המאפשרים סיקור אלקטרוני של הליכי-משפט במתכונת מוגבלת, וברובן אף מוגבלת ביותר.

יודגש כי בכוחו של המודל הרביעי להציע דרכי-פעולה רבות, והוא מאפשר בחירה בין מגוון של הסדרים שעשויים לחול על סוג מסוים של הליכי-משפט, על שלבים מסויימים בהליך השיפוטי או על ערכאות מסויימות. השאלה המונחת לפתחנו הינה מהו ההסדר הראוי בין מכלול ההסדרים הנכללים במודל הרביעי? האם רצוי להותיר את המצב הקיים בישראל ללא שינוי, באופן שהכלל יוסיף להיות אי מתן היתרים לסיקור אלקטרוני של הליכי-משפט, אלא אם בית-המשפט התיר זאת במקרים מיוחדים? או שמא ראוי להמליץ על הרחבת הפתיחה של בתי-המשפט בישראל לתקשורת אלקטרונית, ובאיזה היקף? "

33. הלכה למעשה, על אף שעברו 17 שנה ממועד הגשת דו"ח הוועדה, לא תוקן סעיף 70(ב) לחוק בתי המשפט ואפילו לא נקבעה מדיניות של מערכת בתי המשפט. כל שבוצע בהקשר זה הוא ניסוי מוגבל ביותר לשידור דיוני בג"ץ, בהתאם לנוהל נשיאת ביהמ"ש העליון 1-20 הקובע:

"סמכות הרכב השופטים

8. הודעה על הכללתו של דיון ברשימת הדיונים המתאימים להעברה בשידור ישיר תועבר להרכב השופטים, אשר צפוי לשבת בדין בכל אחד מן ההליכים (להלן: ההרכב).

9. ההרכב יבחן, לפי שיקול דעתו, אם להתיר בהחלטה שיפוטית את צילום ושידור הדיון בהתאם לסמכות הנתונה לו בסעיף 70(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב, התשמ"ד-1984.

10. ככל שהרכב ימצא כי יש להתיר את צילום ושידור הדיון, יורה על המצאת החלטתו לצדדים או לבאי כוחם זמן סביר לפני מועד הדיון ובמסגרתה יבקש את עמדתם בנוגע לאפשרות כי הדיון בהליך ישודר בשידור ישיר. לאחר קבלת עמדות הצדדים, תינתן החלטה של המותב היושב בדין לעניין שידור הדיון בהתאם לשיקול דעתו."

34. ב-בג"ץ 3072/20 - אבישי גרינצייג- עיתונאי גלובס נ' בית משפט המחוזי בירושלים, תק-על 2020(2), 4776(17/05/2020) נקבע כדלקמן:

"4. גם בנפרד מהאמור, ולגופם של דברים, הגם שאין חולק כי ההליך מעורר עניין ציבורי ברור, לא מצאנו כי הונחה עילה להתערבותנו, אף אילו היינו יושבים כערכאת ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי. נושא פתיחתם של בתי המשפט בישראל לתקשורת אלקטרונית נדון בהרחבה על ידי ועדה ציבורית שמינה שר המשפטים בשלהי שנת 2000 בראשות השופטת (כתוארה אז) ד' ביניש (להלן: ועדת ביניש או הוועדה). הוועדה הוקמה על רקע הצעת חוק פרטית של חברי כנסת מסיעות שונות לתיקון סעיף 70(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט). לאחר שהתקיים דיון בהצעת החוק בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת תוקנה ההצעה כך שבמסגרתה הוצע להרחיב את האפשרות לסיקור אלקטרוני של הליכי משפט בישראל לדיונים בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, במסגרת ניסוי לתקופה זמנית ובמתכונת מוגבלת. בסופו של יום החליטה ועדת חוקה, חוק ומשפט לעכב את הליכי החקיקה האמורים על מנת לאפשר לוועדת ביניש להציג המלצותיה בסוגיה (הוועדה לבחינת הפתיחה של בתי-המשפט בישראל לתקשורת אלקטרונית דין וחשבון 10 (2004) (זמין) (להלן: דו"ח ועדת ביניש)). וכך נכתב בדברי ההסבר להצעת החוק המתוקנת:

"הסוגיה של שידורי התקשורת האלקטרונית מאולמות בית המשפט היא סוגיה נכבדה המצריכה לאזן בשים לב בין ערכי יסוד מנוגדים: מחד גיסא, זכות הציבור לדעת ופומביות הדיון ומאידך גיסא, הצורך לשמור על טוהר ההליך השיפוטי, ענייניותו, וכבודם של בית-המשפט והצדדים להליך. ברור כי לשידורים אלקטרוניים מכללי בית המשפט אפקט בעל עצמה מיוחדת, חזקה בהרבה מסיקור עיתונאי, ויש לבחננו בזהירות ובאחריות.

מדינות רבות התחבטו בסוגיה והיססו אם לאפשר שידורים כאלה, ובלה תנאים [...] ברי, כי לא הרי שידור של הליך המתנהל בערכאה ראשונה ונגבות בו עדויות, כהרי שידור של הליך בערכאה שאינה שומעת עדים; לא הרי שידור של הליך פלילי, כהרי שידור של הליך חוקתי; לא הרי שידור ישיר, כהרי שידור מאוחר המאפשר בקרה ועריכה; לא הרי שידור נדיר של עניינים שיש להם חשיבות מיוחדת לציבור, כהרי שידור תדיר [...] מוצע

לאפשר, גם בישראל, לערוך ניסוי ובו יתקיימו שידורים אלקטרוניים של הליכים המתנהלים בבית משפט. הניסוי יערך לגבי הליכים בבית המשפט העליון בשבתו כבג"צ, ערכאה שאינה שומעת עדים ושדנה בעניינים חוקתיים ומנהליים שיש בהם ענין לציבור. השידור יצריך בקשה ובית המשפט יוכל לשקול אם ראוי שלא לקיימו" (הצעת חוק בתי המשפט (תיקון מס' 36 – הוראת שעה) (שידורים וצילומים של הליך בבית משפט), התשס"ב-2002, ה"ח 3172).

5. בהמשך, הגישה ועדת ביניש דו"ח מקיף ומעמיק בנושא זה, ובו הומלץ לבחון את סוגית פתיחת בתי המשפט לתקשורת אלקטרונית באמצעות ניסוי שייערך במתכונת זמנית ומצומצמת, בכפוף למגבלות ולסייגים שתוארו בו (דו"ח ועדת ביניש, בעמ' 92). בין היתר, עמדת הוועדה הייתה כי יש להחיל את הניסוי לבחינת פתיחת הליכי משפט בישראל לתקשורת אלקטרונית על הליכים המתקיימים לפני בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק בלבד, וזאת מטעמים הנוגעים להגנה על זכויות המשתתפים בהליכי המשפט ועל העצמאות השיפוטית, הגנה על טוהר ההליך השיפוטי ועל אמון הציבור בבתי המשפט (שם, בעמ' 95-97). עוד הומלץ להקים ועדת היגוי שתלווה את הניסוי האמור ותפקח עליו, וזו אכן הוקמה, בראשות המשנה לנשיאה ח' מלצר. בעקבות המלצות אלו הוחלט להתחיל בפרויקט ניסיוני של העברת שידורים ישירים מבית המשפט העליון, במתכונת דומה לזו שהומלצה על ידי הוועדה, כך שהניסוי יצומצם בשלב הראשון להליכים נבחרים, בעלי עניין ציבורי מיוחד, המתקיימים לפני בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק או בהליכים המתבררים לפני הרכב מורחב של שופטים בלבד – בהיקף של כעשרה שידורים ישירים מדי שנה (נוהל נשיאת בית המשפט העליון 1-20 "פרויקט ניסיוני להעברת שידורים ישירים של דיונים בבית המשפט העליון" (13.4.2020) (זמין) (להלן: נוהל הנשיאה)).

6. על רקע כל האמור אני סבור כי העותרים לא הניחו עילה להתערבות בהחלטת בית המשפט המחוזי שלא לאפשר שידור ישיר של הדיון ביום 24.5.2020. כעולה מן העבודה המקיפה שערכה הוועדה, שנדרשה בהקשר זה גם לניסיון של מדינות אחרות, קיימים שיקולים כבדי משקל התומכים בבחינה הדרגתית וזהירה של הפעלת הסמכות להתיר שידורים אלקטרוניים של הליכים משפטיים בערכאות דיוניות – בהליכים פליליים ואזרחיים כאחד. זאת ועוד, גם השידור האלקטרוני של הליכים המתקיימים לפני בית משפט זה נעשה בהתאם למתכונת מצומצמת וניסיונית שעליה המליצה הוועדה לצורך המשך בחינה של הנושא בעתיד. הגם שמסקנות הוועדה ונוהל הנשיאה הערכני בהמשך להן לא מייתרים את סמכותו של המותב היושב בדין לשקול ולהחליט בבקשה להתיר פרסום לפי סעיף 70(ב) לחוק בתי המשפט (ראו גם דו"ח ועדת ביניש, בעמ' 96), אני

סבור כי לא הורם הנטל להראות כי בהחלטתו הפרטנית של בית המשפט המחוזי, שעולה בקנה אחד עם המלצות ועדת ביניש ונוהל הנשיאה, נפל פגם המצדיק את התערבות בית משפט זה.”

35. בעוד שההחלטה בבג"ץ 3072/20 נגעה בדיונים המקדימים בתיק זה, כעת על המדוכה עומדים דיוני ההוכחות. ברור כי קיים עניין ציבורי מיוחד ומוגבר, ואינטרס מובהק של מערכת אכיפת החוק (כך יש לקוות), להוכיח כי הדיונים בתיק חסר תקדים זה, מתנהלים כחוק ובפומבי.
36. קל וחומר שיש הצדקה לצילום ופרסום דיוני בית המשפט כאשר בית המשפט עצמו מגביל או אפילו מונע את גישת הציבור לדיונים, כמפורט בפרק "פומביות הדיון" לעיל.
37. ולפיכך, ובהתאם להנחיית בג"ץ 3072/20 כי על המותב היושב בדין לשקול ולהחליט בבקשה להתיר פרסום לפי סעיף 70(ב) לחוק בתי המשפט, הרי שיש הצדקה במקרה זה לשקול ולתת את ההיתר המבוקש.
38. ברור מאלינו כי המחוקק לא חוקק את סעיף 70(ב) לחוק בתי המשפט לפני 37 שנה, במטרה שבתי המשפט יהפכו אותו ל"אות מתה" באמצעות דחייה גורפת של כל בקשות הרשות.
39. ודוק: המבקשים אינם עותרים לשידור הדיונים באתר הרשות השופטת, כפי שהתבקש כבי הנשיא לקבוע ובקשה זו נדחתה. המבקשים עותרים למתן אישור לצילום ופרסום דיוני ההוכחות על ידי הציבור הנוכח בהם.
40. לתיעוד משפט נתניהו קיימת משנה חשיבות לאור ההליך חסר התקדים, ברמה עולמית, שלו, כמפורט לעיל.
41. כפי שמשפט דרייפוס עדיין מעורר עניין, גם למעלה מ-110 שנה לאחר סיומו, גם משפט נתניהו יעורר עניין עוד עשרות שנים. אי שמירת תיעוד המשפט, קל וחומר בסתירה לעקרון החוקתי של פומביות הדיון, רק מגביר את החשד בציבור לשיקולים בלתי ענייניים לא רק בהגשתו, אלא גם באופן ניהול ההליך הפלילי.
42. הגם שהלכה למעשה, הפך סעיף 70(ב) לחוק בתי המשפט ל"אות מתה" בספר החוקים, יש מקום בהליך זה לשקול את התרתו ומתן הרשות המבוקשת לצילום הדיונים שאינם חוסים תחת חיסיון כלשהו, ופרסומם.

סוף דבר

43. אין ספק כי אם קיים דיון משפטי שבו יש לאפשר לציבור להיווכח כי הצדק (או לכל הפחות הליכי משפט פלילי תקינים) נשמרים, הרי הוא בתיק זה.
44. עד היום, כמפורט לעיל, תיק זה התנהל במחשכים, תוך הדרת הציבור הן מנוכחות בדיונים, הן מפרוטוקולי הדיונים והן משאר מסמכי תיק בית המשפט, בשורה ארוכה של החלטות חריגות וחסרות תקדים, המונעות את פומביות הדיון.
45. לא למותר לציין כי בתיק זה התגלו, על פי פרסומי התקשורת, חריגות חמורות ומפליגות בהתנהלות התקינה של התביעה על פי החסד"פ, והדברים נטענו בהרחבה על ידי ב"כ המשיבים ואין צורך לחזור עליהם כאן. חריגות אלה רק מדגישות ומצדיקות ביתר שאת את נחיצות פומביות הדיון, הן בהיבט הנוכחות והן בהיבט מתן היתר לצילום ולפרסום לפי סעיף 70(ב) לחוק בתי המשפט.

46. מן הראוי לציין כי בכל ההחלטות בבקשות הקודמות שניתנו בעניין פומביות הדיון בתיק זה לא קוים דיון, לא נשמעו עמדות הצדדים, לא ניתן למבקשים להשיב לעמדות הצדדים – הכל בניגוד להוראות החסד"פ.

47. בית המשפט הנכבד מתבקש לקיים דיון בבקשה זו בנוכחות הצדדים, לאפשר לצדדים לטעון בהתאם להוראות לחסד"פ ככלל, וסעיף 126 בו בפרט, ולאפשר לב"כ המבקשים להגיב על טיעוניהם.

48. מן הדין ומן הצדק להורות כמבוקש.

עו"ד אביעד ויסולי
בשם המבקשים